

Projektifiering i offentlig verksamhet

Rolf A. Lundin

Projektifiering är en företeelse som fick det namnet så sent som 1990 eller så. Själva företeelsen projekt förekom naturligtvis mycket längre tillbaka. Byggföretag har alltid varit företag som arbetat med byggprojekt. Sedan länge har man också arbetat med förändringsprojekt för att införa nya redovisningssystem eller för att genomföra marknadskampanjer. Utvecklingen på den privata sidan har sedermera lett till mera komplicerade typer av projekt där en stor uppsättning av intressenter varit inblandade.

Ordet projektifiering tillkom som en del i språket i samband med en tydlig förändring i bilföretaget Renault. Längre tillbaka hade Renault tagit fram nya årsmodeller "inom linjen" och som en del av den hierarkiska organisationen. Det som hände var att man organiserade om den delen och lät framtagningen av nya årsmodeller ske vid sidan om som projekt. En forskare som såg detta hända var Christophe Midler vid Ecole Polytechnique, en fransman som använde ett franskt ord som på engelska blev "projectification".

Användningen av ordet har fått stor spridning samtidigt som företeelsen i sig också blivit förstärkt och mycket av det som idag händer i samhället har fått benämningen projekt. Själva företeelsen har i sig också ändrats från att täcka inte bara som i Renaultfallet handlade om, dvs att något som tidigare inte betraktades som projekt omdefinieras och blir det utan också att omgivningen till det projektifierade anpassas i något som liknar ringar på vattnet. För Renault blev det så att hela företaget anpassades till det faktum att framtagningen av nya modeller nu sker i projekt. Det handlar således om projektifiering i flera steg!

Projekt-terminologin kom relativt tidigt också till den offentliga sektorn. Modellen har funnits där länge, men har kanske inte alltid varit lika tydlig som i byggföretag. Eftersom projektifieringen blivit allmän i samhället i stort och i de ord som används startades därför en allmän studie av hur det ser ut inom en del av den offentliga sektorn. Valet föll på länsnivån, främst därför att kunskaperna om vad man på ett organisatoriskt plan gör där inte var så tydliga.

Det uppseendeväckande resultatet efter en intervjuomgång var att ALLT hanteras som projekt. Även årligen återkommande aktiviteter har kommit att hanteras som projekt. I den situationen har det blivit allt svårare att förnya det löpande så att det framstår som ett nytt projekt för varje år.

Frågor inom den här forskningen är: Hur kommer det sig att ALLT måste hanteras som projekt? Det kan noteras att kravet att allt måste hanteras som projekt har medfört en aversion mot företeelsen projekt. En annan fråga blir därför hur projekthanvändningen kommer att stabiliseras i offentlig förvaltning i framtiden.

